

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Marcus 6, 6b - 13
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 138 : 1 en 2**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing : Mattheüs 9 : 35 – 10 : 16**
- 6. Zingen : Psalm 34 : 3 en 4**
- 7. Tekst : Marcus 6 : 6b - 13**
- 8. Prediking**
- 9. Zingen : Psalm 27 : 1 en 4**
- 10. Apostolische Geloofsbelijdenis**
- 11. Zingen : Gezang 69**
- 12. Dankzegging en gebed**
- 13. Dienst van de offergaven**
- 14. Slotzang : Lied 408 : 1, 2 en 6**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Vindt u het ook niet een enorm uitdagende tekst, de tekst van vanmiddag? Hier geeft de Here Jezus Christus aan mensen zoals wij de kracht om onreine geesten uit de drijven en zieken te genezen. De Here Jezus stuurt ze er op uit met de duidelijke boodschap dat God wel voor ze zal zorgen onderweg. Ze mogen niets extra's meenemen, maar ze moeten op reis gaan alsof ze maar voor een paar uurtjes van huis gaan. Wie van ons zou dat aandurven? Zouden wij wel genoeg geloof hebben op zo op reis te gaan?

Ik denk het niet, hè?, jongens en meisjes. Als wij op reis gaan dan proberen we er juist voor te zorgen, dat we alles bij ons hebben wat nodig zou kunnen zijn. Misschien wordt er zelfs wel een lijstje gemaakt van alle dingen die mee moeten. En alles wat dan ingepakt is, kan worden doorgestreept. Zo bereiden we ons voor op een reis. Maar de twaalf leerlingen die hier door de Heer Jezus op pad worden gestuurd, mogen ze niet eens voorbereiden. Ze moeten gewoon op pad gaan, zonder extra dingen mee te nemen. Zonder zelfs extra geld mee te nemen. En je kunt de vraag stellen of wij het dan niet helemaal verkeerd doen bij ons zendingswerk. Als wij als kerken broeders naar het Afrika of Zuid-Amerika of Azië sturen, dan sturen we ze eerst een tijd naar school. Om zich goed voor te bereiden. We zorgen ervoor dat er een huis voor ze is. We zorgen voor een inkomen, enzovoort, enzovoort. Zou dat misschien ook de reden zijn, waarom we vaak zo weinig zegen op dat werk zien? En ook in de Rijnmond, bij het werk van de MAR, zien we niet dat daar heel veel mensen tot geloof komen. Misschien doen we het wel verkeerd. Misschien hebben we te weinig geloof. Want waarom zouden zij ook niet mensen kunnen genezen en onreine geesten kunnen uitdrijven? Hebben wij wel genoeg geloof?

Dergelijke vragen verwacht u misschien niet direct van mij, maar ze kunnen u zomaar worden gesteld. Nog niet zo lang geleden hoorde ik een preek van een predikant uit de PKN over de uitzending van 72 leerlingen door de Here Jezus. Iets wat de Here Jezus iets later heeft gedaan. En waarbij de Here Jezus bijna precies dezelfde woorden sprak als in onze tekst. U kunt daarover lezen in Lucas 10. En hij vond deze tekst zeer uitdagend en hij vroeg aan de gemeente om te geloven dat de Here Jezus ze krachten zou geven om te genezen en om op pad te gaan zoals de Here zijn leerlingen op pad stuurde. Want wij zijn toch ook zijn leerlingen. Waarom zouden wij dan niet zo op pad gaan?

Waarom zou de Here Jezus ons niet de kracht om te genezen geven? Waarom zouden we er niet gewoon op vertrouwen dat er onderweg wel voor ons gezorgd zou worden? Neem je de Bijbel, neem je de Here Jezus wel echt serieus als we niet net zoals de leerlingen van de Here gewoon in dit vertrouwen op pad gaan? Nemen we als Gereformeerden de Bijbel wel zo serieus als we zeggen? Heel prikkelende en uitdagende vragen.

Vorige week hebben we met elkaar gezien dat het op zich heel goed ging met het werk van de Here Jezus. Hij maakte heel veel leerlingen en vele mensen volgden Hem. Onder de leerlingen ontstond een juichstemming. Terwijl het zo goed ging, ging de Heer naar zijn vaderstad Nazareth. En daar ontvingen de leerlingen een stuk onderwijs waar ze op dat moment niet op gerekend hadden. Ze werden in Nazareth geconfronteerd met het feit dat bijna niemand in dat stadje in de Heer geloofde. De mensen daar zagen in Jezus niet de beloofde Messias. De nieuwe koning op de troon van David. De mensen in Nazareth zagen slechts Jezus de timmerman, de zoon van Maria, de broer van de andere kinderen van Jozef en Maria. Ook al waren ze verwonderd over zijn kennis en de wonderen die Hij deed. Toch bleef Hij voor hen de timmerman en de zoon van Maria. Zo confronteerde de Here de leerlingen met het feit dat Hij gekomen was om te lijden en om verworpen te worden door de mensen.

Onze tekst begint met de mededeling dat de Heer langs de dorpen in de omtrek ging en de mensen onderwees. De Here Jezus heeft zich duidelijk niet door het ongeloof in Nazareth uit het veld laten slaan. Hij ging door met zijn werk. Vervolgens riep Hij de twaalf bij zich. De twaalf, schrijft Marcus, zonder verdere aanduiding. Uit deze aanduiding blijkt dat de Here een bijzondere band met ze had en dat ze een select gezelschap vormde onder de menigte van leerlingen die Hij had. In Marcus 3, 16 – 19, worden ze met naam en toenaam aan de lezers voorgesteld. Zij vormen een bijzondere groep onder de leerlingen. Wat ook later blijkt. De lege plek die ontstaat omdat Judas Iskariot zichzelf van het leven heeft beroofd, wordt weer officieel ingevuld.

Hij riep de twaalf bij zich, zond hen twee aan twee uit en Hij gaf hun macht over onreine geesten. De Here zend dus deze twaalf in zes groepen van twee op pad. Daar spreekt en zorg van de Here uit voor Israël en voor de leerlingen zelf. Dat Hij ze twee aan twee op pad stuurt is omdat in Israël de dingen vast staan op grond van het getuigenis van twee mensen. Hun zending is dus duidelijk niet gelijk aan de zending van de Here Jezus zelf. Christus getuigt van zichzelf. Zij gaan op pad om van Christus te getuigen. Er is

nog een duidelijk verschil in rangorde. Dat blijkt uit het feit dat Christus de macht heeft over onreine geesten, terwijl zij deze macht van Christus moeten ontvangen. Zij bezitten deze macht niet zelf. Ze moeten hem ontvangen en ze ontvangen hem ook niet als een blijvend persoonlijk bezit. Wat duidelijk blijkt uit Marcus 9, 18. Daar is een man naar de leerlingen gegaan samen met zijn zoon die door een geest bezeten is. De leerlingen blijken echter niet in staat de geest te verdrijven. De Here Jezus moet er zelf aan te pas komen om deze jongen te genezen.

Dat leert ons dus om voorzichtig te zijn om dingen uit de Bijbel zomaar door te trekken naar vandaag. Voordat je lijnen gaat doortrekken moet je wel eerst goed bekijken aan wie de boodschap in de Bijbel is gericht. Is deze gericht aan de hele gemeente van Christus of aan een speciale groep binnen die gemeente? Ook moet je nagaan of de Here Jezus een opdracht en een volmacht geeft voor een beperkte of voor onbepaalde tijd. Het is wel aantrekkelijk om daar niet te veel op te letten, want je kunt dan heel spannend preken. Maar het zou uiteindelijk wel eens een overspannen prediking kunnen zijn die meer kwaad doet dan goed. Wat in de praktijk ook wel blijkt. Want als christenen menen dat deze opdracht van de Here aan de twaalf ook voor hen geldt en ze blijken niet in staat om mensen te genezen, dan is de voor de hand liggende verklaring dat of de patiënt of de genezer onvoldoende geloof heeft. Maar dat is feitelijk niet de oorzaak. De oorzaak is een onterecht identificatie met de twaalf bijzondere leerlingen van de Here Jezus. Of met de tweeënzeventig die de Here later uitzendt. In beide gevallen gaat het om een aantal dat precies is genoemd en het is dus geen opdracht voor de hele kerk. En het is ook niet meer op dezelfde wijze een opdracht voor de kerk van vandaag. En de volmacht die de Here Jezus aan deze twaalf en later aan de tweeënzeventig heeft gegeven is dus niet een volmacht die de kerk van de Here heeft ontvangen. Dan kun je in ieder geval niet concluderen op grond van deze teksten.

Dat neemt natuurlijk niet weg dat de opdracht die de Here Jezus aan de twaalf geeft wel heel bijzonder voor hen moet zijn geweest. Hij had een deel van hen weggeroepen bij de vissersnetten om vissers van mensen te worden. Zij waren uitgekozen om tegenover de wereld te getuigen van het optreden van Gods Zoon in deze wereld, Jezus Christus. Tot nu toe waren ze slechts aan het waarnemen en leren geweest. Nu zijn ze er blijkbaar klaar voor om als getuigen op te gaan treden onder de mensen. En de Here Jezus maakt ze in de wijze waarop Hij ze op pad stuurt duidelijk dat ze daarbij niet moeten vertrou-

wen op hun eigen kracht en gaven. De Here zal in zijn Geest zelf met hen meegaan en hen geven wat ze nodig hebben om hun taak te verrichten. Daar moeten ze op vertrouwen. Ze mogen daarom niets meenemen voor onderweg. Geen brood. Geen reistas en geen geld. Ze mogen een stok meenemen om het lopen over moeilijk terrein eenvoudiger te maken. Daarom mogen ze ook sandalen dragen. Maar ze mogen ook geen extra kleren meenemen. Mensen trokken in die tijd als ze op reis gingen en niet veel geld hadden vaak extra kleren aan, zodat ze het niet koud hadden als ze buiten zouden moeten slapen. Ook mochten ze niet naar een ander huis gaan als ze al in een huis waren ontvangen. Ze mochten niet in een luxer huis intrekken. Ze mochten zich ook niet bezwaard voelen dat ze al die tijd op kosten van die mensen leefden. Dat moesten ze gewoon aanvaarden. Ze moesten alles over laten aan de zorg van de Here en de zorg die de Here ze door mensen gaf, zonder enige aarzeling ontvangen.

Maar de Here Jezus laat ze ook weten dat ze er niet op moeten rekenen dat ze overal warm ontvangen zullen worden. Er zullen ook dorpen zijn waar ze niet welkom zijn en waar de mensen niet naar hen zullen willen luisteren. En ze met een dergelijk dorp geconfronteerd worden, dan moeten ze daar weggaan en het stof van hun voeten schudden als teken dat ze niets meer met hen te maken willen hebben. Voor iedere Jood was dit een bekende manier van handelen. Want als een Jood de vanuit het buitenland weer of Joods grondgebied kwam dan schudde hij het stof van zijn voeten. Daarmee maakte hij duidelijk dat deze grond voor hem onrein was en hij er eigenlijk niets mee te maken wilde hebben. Als ze dus in Joodse dorpen dit gebaar maakten, dan maakten ze de inwoners van dat dorp dus duidelijk dat zij dit beschouwde als heidense grond. U kunt zich voorstellen dat een dergelijk gebaar er diep inhakte bij deze mensen. Terwijl ze Joden waren, werden ze behandeld alsof ze heidenen waren. En feitelijk waren ze dat ook, omdat ze de Zoon van de God van Israël verwierpen. Want wie de Zoon van God verwierpt, verwierpt God.

Waren ze daarmee voor altijd afgeschreven? Nee, dat niet. Het teken was bedoeld om ze tot nadenken aan te zetten. Om ze duidelijk te maken dat ze zich moesten bekeren tot Jezus Christus als ze niet verloren wilden gaan.

Betekent dit nu dat een kerkenraad vandaag de dag ook op een dergelijk manier om zou moeten gaan met broeders en zusters die niet willen luisteren naar het vermaan van de kerk. Nu wordt tegenover zulke broeders en zusters over het algemeen veel geduld ge-

toond. We proberen met zulke broeders en zusters in gesprek te blijven. We proberen ze te begrijpen en tegelijkertijd houden we ze voor wat de Here Jezus van ze vraagt. Natuurlijk is het mogelijk dat je wel eens te geduldig bent als kerkenraad, maar ik geloof toch niet dat je op grond van deze tekst moet concluderen dat je het als kerkenraad heel anders moet doen. Dan doe je ook geen recht aan het bijzondere van deze uitzending van de apostelen. Je kunt ouderlingen die op in de gemeente op bezoek gaan niet zo maar vergelijken met de apostelen die in de tijd dat de Here Jezus hier op aarde was in opdracht van de Here door het land trekken en van de Here de kracht hebben gegeven om onreine geesten uit te drijven. Andere teksten uit het Woord van de Here, zoals Mattheüs 18:15-18, zijn veel beter geschikt als leidraad voor het handelen van de kerkenraad. Ook het geduld dat de Here door het hele Oude Testament aan zijn volk heeft getoond, is heel leerzaam voor het handelen van een kerkenraad vandaag de dag.

Het is opvallend dat geen van de evangelievertellers ons uitgebreid bericht geeft over het verloop van hun tocht. We horen niet of er veel mensen tot geloof kwamen of niet. We lezen alleen over hun zending en bij sommige schrijvers onver hun enthousiasme bij hun terugkeer. Ook lezen we in vers 12 van het geloof van de twaalf. Want ze gingen op weg en maakten aan de mensen het goede nieuws bekend. Ze deden gehoorzaam wat de Here Jezus ze had opgedragen. Ze verkondigden het goede nieuws over de Here Jezus met de bedoeling de mensen tot inkeer te brengen. Dat is dus het doel van hun missie. Mensen moeten zich bekeren. Ze moeten de weg van de zonden en de oppervlakkigheid verlaten en ze moeten de Here weer gaan dienen. Dat is het doel. Dat is natuurlijk het doel. Want daarvoor is de Here Jezus naar de aarde gekomen. Dat wij God weer gaan dienen, zoals de Here dat bedoeld had toen Hij ons schiep. Dat is waar de Here naar verlangt. Naar mensen die naar Hem luisteren en die zich afkeren van hun zondige weg. En ze mochten ervaren dat hun Heer hun echt de macht had gegeven om geesten uit te drijven, want ze dreven veel demonen uit. Verder staat er dat ze veel zieken met olie zalfden en hen genazen. Dat laatste roept natuurlijk vragen op. Zeker in samenhang met de zalving van zieken in Jakobus 5. Het zou nu veel te ver voeren om aan de hand van de woorden in te gaan op de vraag wat we van ziekenzalving moeten denken voor de kerk van vandaag. Daar is veel verschil van mening over en het is niet bepaald eenvoudige problematiek. Maar om de context van Marcus 6 mag duidelijk zijn dat deze genezingen wonderen van de Here waren. De Here Jezus laat hier zijn apostelen zien dat als

Hij ze op pad stuurt om de blijde boodschap van verlossing van zonden en zinloosheid te verkondigen, dat Hij dan met ze mee zal gaan. Als Hij belooft mee te gaan, dan gaat Hij met ze mee. Ze zijn in geloof op pad gegaan en de Here heeft hen in hun geloof niet teleurgesteld.

Zo mochten ze proeven van het werk waarvoor de Here Jezus hen had uitgekozen. Om van Hem te getuigen als Hij straks naar de hemel zou zijn teruggekeerd. Ze hebben mogen ervaren dat hun getuigenis de ene keer wel en de andere keer niet met geloof zal worden ontvangen. Ze hebben ervaren dat de Here hun getuigenis door wondertekenen wil en zal onderstrepen. God zet zelf door de wonderen als het ware een goddelijke handtekening onder hun woorden. Want hoe zouden ze deze wonderen kunnen doen als ze geen boodschappers van God waren? Ze hebben de blijde boodschap verkondigd. Tot vreugde van Christus. Tot vreugde van de mensen die de boodschap in geloof hebben ontvangen. Tot vreugde van henzelf omdat ze hebben ervaren dat de Here zijn Woord waar maakt, ook al is Hij er zelf in zijn menselijke gedaante niet bij. En zo zijn ze ook voorbereid op hun latere werk. Het werk waar wij zelf de vruchten op zijn. Want door het werk van de apostelen ligt er een stevig fundament onder de kerk van Jezus Christus. Door het werk van de apostelen is de blijde boodschap van Jezus Christus de wereld in gegaan.

En wij? Wij mogen de vruchten van dit werk van de apostelen plukken. Wij eren Christus en de apostelen door vast te houden aan hun onderwijs. En wij eren Christus door op onze beurt deze blijde boodschap door te geven. Ieder op zijn eigen plaats. Ieder met zijn eigen gaven. In het eenvoudige vertrouwen dat de Here op zijn tijd en op zijn manier dit doorgeven zal zegenen. Tot eer van God. Tot redding van de naaste. Tot vreugde van onszelf.

Amen